

Farsoter, frihet och folkstyre

Johannes Lindvall

Lunds universitet

SNS den 19 maj 2020

Smittskydd och medborgerliga fri- och rättigheter

Smittskyddslagen

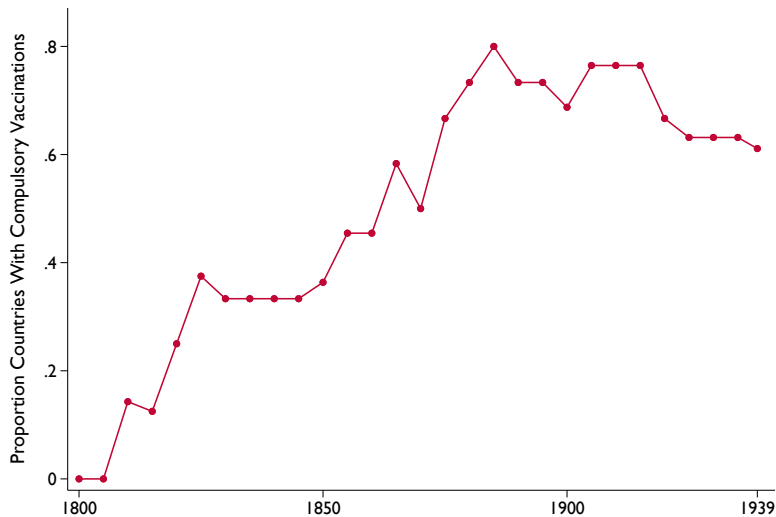
3 kap. Smittskyddsläkare får vid risk för smittspridning försätta enskilda i karantän och spärra av geografiska områden.

5 kap. Förvaltningsrätten får besluta om att isolera människor under längre tid, smittskyddsläkare får besluta om tillfällig isolering.

Regeringsformen

2 kap. Mötesfriheten och demonstrationsfriheten får begränsas för att motverka farsot.

1800-talet: obligatorisk smittkoppsvaccination

Källa: Ansell och Lindvall, *Inward Conquest*.

Kriser och demokrati: fullmaktslagar

Genom 'konstitutionella fullmaktslagar' ... har exekutivmakten meddelats befogenhet att fatta beslut utanför det område, som enligt ordinarie författning och rättspraxis tillkommer densamma; regeringen erhåller en provisorisk, villkorlig och av särskilda kontrollbestämmelser omgärdad rätt att handla utom sitt normala kompetensområde.

Källa: Tingsten, *Konstitutionella fullmaktslagar*

Fördelar med olika slags demokratier

Makten koncentreras i regeringen → snabbare beslut

Fördelar med olika slags demokratier

Makten koncentreras i regeringen → snabbare beslut

Men:

Makten är uppdelad på flera partier eller institutioner
→ bättre långsiktiga beslut

Fullmaktslagar, parlamentarism, demokrati

Fullmaktslagar, parlamentarism, demokrati

1. Fullmaktens omfång och giltighetstid.

Fullmaktslagar, parlamentarism, demokrati

1. Fullmaktens omfång och giltighetstid.
2. Förutsättningarna för effektiv parlamentarisk kontroll.

Fullmaktslagar, parlamentarism, demokrati

1. Fullmaktens omfång och giltighetstid.
2. Förutsättningarna för effektiv parlamentarisk kontroll.
3. Det allmänna förhållandet mellan regeringen och parlamentet.

Källa: Tingsten, *Konstitutionella fullmaktslagar, Regeringsmaktens expansion.*